

Šta je Vastu?

Prostor je izvor sveukupne energije i potencijala u univerzumu. Savremena fizika je dokazala da prazan prostor, takozvani vakuum, u sebi sadrži više energije nego celokupna materija u kosmosu.

S obzirom da energija prostora utiče na čoveka, u svim civilizacijama je glavni zadatak arhitekture bio da uredi prostor tako da čoveku donese više pozitivne energije za rad i relaksaciju.

Zadatak arhitekture je da postojeći prostor svrsishodno uobliči. Stambeni prostor, kojeg definišu zidovi, krov i temelj, kvalitativno se razlikuje od spoljašnjeg prostora iz prirodnog okruženja. Svaka povučena međa, prostoru daje oblik, orijentaciju, veličinu, prorporciju, položaj i ritam, te upravo ovih šest tačaka, pored prirodnih uticaja iz okruženja, utiču na kvalitet samog prostora. Zadatak Vastua je da ih, poštujući prirodne zakone, pravilno odredi u odnosu na ukućane.

Drevne Vede pisane na sanskritu, osim duhovne filozofije, detaljno navode i praktična životna načela, među kojima umetnost stanovanja i gradnje spadaju u najznačajnija.

Vastu je arhitektonska nauka koja poučava kako uskladiti životni prostor sa materijalnim i duhovnim potrebama. Cilj Vastua je da ukućanima obezbedi prirodno i trajno blagostanje, te da olakša i podstakne sve aktivnosti koje se odvijaju unutar datog prostora.

Prostor koji je sačinjen prema Vastu principima, skladno povezuje ukućane sa prirodnim okruženjem, majkom Prirodom i univerzumom. Vezu između spoljašnjeg fizičkog sveta i ukućana upravo predstavlja prostorni fenomen. Stambeni prostor, dakle, mora biti istovremeno usklađen i sa prirodnim zakonima i sa potrebama ukućana. U vedskom spisu o arhitekturi, Vastušastri, detaljno su opisani načini prostornog uređenja prema prirodnim zakonima. Stotine generacija vedskih neimara i arhitekata su sve do današnjih dana sačuvali ovo znanje. Nauka Vastua je tokom vekova očuvana od strane mudraca i mistika drevne Indije u formi razotkrivenog znanja, ali je takođe i deo iskustvenog znanja koje je vekovima odoljevalo mnogim promenama, imajući za cilj podizanje građevina prema prirodnim zakonima.

Znanje koje je sadržano u nauci Vastua, a koje se tiče podizanja građevina, zapisali su na sanskritu drevni vedski mudraci pre oko 5000 godina, te je u svom fundamentalnom obliku i danas upotrebljivo. Nabolji primer ovoga su hramovi Indije, građeni po Vastu principima pre više hiljada godina, čija se originalna forma održala i do današnjih dana.

Pre više vekova, u vreme Vastu renesanse, nije postojala kompleksna problematika u vezi podizanja građevina. Ljudi su se uglavnom koristili prirodnim građevinskim materijalima, jer nije postojala hemijska industrija čije su negativne posledice, u pogledu stambenog kvaliteta građevina, osetne u čak 85% slučajeva. Materijali od kojih su gradili objekte uglavnom su bili glina, drvo i prirodni kamen. Zagađenje vazduha i takozvano elektromagnetno zagađenje nisu bili poznati, a za razliku od današnjih gradova, tadašnji nisu bili prenaseljeni, niti ih je teško bilo isplanirati. Većina problema o kojima polemišu današnji biograđevinari, tada nije bila poznata, ali su itekako znali da sudbina i zdravlje ljudi zavise od uređenja životnog prostora. Uprkos tome što su za gradnju koristili prirodne materijale i što nisu imali većih problema sa štetnim zračenjima, znali su da će ukućani ispaštati negativne posledice i oboljevati od raznih bolesti ukoliko žive u stambenom prostoru koji ne poštuje principe prirodnih zakona.

Velika ironija današnjice je što sve veći broj ljudi ispašta negativne posledice života u neprirodnim okolnostima, uprkos činjenici da su arhitektura i građevinarstvo tehnološki napredniji, ekonomičniji i konkretniji nego u prošlim vremenima. S obzirom da nauka Vastua poseduje ključ za rešavanje ovih problema, svojim rešenjima može sasvim sigurno pomoći savremenom čoveku da se bolje uskladi sa raznim životnim tokovima. Vastu polazi od činjenice da je prostor živo biće i da snažno deluje na stanare koji u njemu borave.